

Oslobodjenje Livlandije i Estonske

Veselje u Rigi.

(Naročiti brzovoj "Beogradske Novine")

Berlin, 1. marta.

O dogadjajima prilikom oslobodjenja Livlandije i Estonske doznaje „Lokalanzeiger“ iz Rige: Kad je u nedjelju u veće guvernerov Izaslanik u revakom gradskom pozorištu objavio oslobodjenje Dorpata, nastalo je neopisan veselje u punoj kući. U ponedjeljak je grad bio svečano iskišen zastavama. U veće je stigla vijest o oslobodjenju Revala, koja je primljena velikim uzbuđenjem. U utorak su bile škole i većira radnja zatvorene.

Estonska se proglašila nezavisnom državom

Berlin, 1. marta.

„Rägliche Rundschau“ doznaće, da je državni savjet u Revalu objavio nezavisnost Estonske i sasla pripromene vlade. Po toj objavi ne treba na jedan estonski gradjanin da učestvuje u rusko-njemačkom ratu.

Zauzećem Revala uništena i posljednja nada sporazumnih sila

(Naročiti brzovoj "Beogradske Novine")

Rotterdam, 1. marta.

Prije nego su Nijemci zauzeli Reval, pisale su "Times": Gubitak Revala uništilo bi posljednje nadu ne samo Rusije, nego i sporazumnih sila. Zauzećem toga mjesto postalo bi Nijemci neograničeni gospodari Istočnog mora. U Revalu se nalaze po svoj pričici ogromne količine životnih namirnica, ratnog i željezničkog materijala. Dezorganizovana ruska vojska ne čini ni pokreta, da bi iz Revala utkonila ove od sporazumnih sila primljene vrijednosti, koje se ne mogu ničim isplati.

Revolucija u Finskoj

Finska zvanično zatražila od Njemačke pomoći.

Kb. Berlin, 1. marta.

Wolffov uredjavlja: Kako doznaćemo, predali su ovdušnjeni opunočenici finske vlade zvaničnu molbu njemačkoj vladi za pomoć.

Odjek Hertlingova govora u engleskom parlamentu

Kb. London, 1. marta.

U donjem domu upravio je Hold pitanje Balfouru, da li je vlada kao grof Hertling pristaje na Wilsonove mirovine. Balfour je odgovorio u poslužnom govoru, u kom je izjavio, da se mora temeljno proučiti, kakvu vrstu dinstina ima Hertlingov prišanak na Wilsonove predloge. Još je rekao Balfour: Kako viđam, poslanik Hold je jedini čovjek na svijetu, koji odobrava izjavu Hertlingova u pogledu Belgije. Ima još mnogo drugih pitanja, koja razdvajaju evropske države i koja se smiju rješiti na mirovnoj konferenciji, ali nema ni jednog pitanja, koje je tako sigurna proba diplomatskih načina srodišnjih vlasti a poglavito Njemačke, kao što je belgijsko pitanje. Pređašnji kancelar je izjavio, da je Njemačka učinila grijeh. Ne ostaj: doklem ništa drugo, već da se povrati Belgija.

Podmornički rat NOVA POTAPLJANJA.

Kb. Berlin, 1. marta.

Wolffov uredjavlja: U Sredozemnom moru je na putu za Aleksandriju, Port Said i Solun potopljen 6 parnih brodova i 2 jedrenjaka, ukupno 22.000 bruto tona. Parni brodovi su bili jako natovareni a djelomično i jako naoružani.

Naćelnik admiralskog stožera mornarice.

Najnovije brz. vijesti

Engleska u novčanoj neprilici.

(Naročiti brzovoj "Beogradske Novine")

Rotterdam, 1. marta.

Na propagandističkoj skupštini za prodaju engleskih ratnih obligacija izjavio je Bonar Law otvoreno, da u bljož budućnosti Engleska ne može izdati ratni zajam sa dugim rokom, jer bi ti imalo neuspjeha, a taj prizor ne će da dade svijetu. Zato će engleska vlast izdati ratne obveznice umjesto zajama sa dugim rokom. Nada se, da će svega biti milijun funti sterlina.

Ukraina*

Nekoliko poteza o Ukrajincima, njihovom narodnom životu i karakteru.

(Od jednog dobrog poznavaca ruskih prilika.)

(Svršetak.)

Sem zemljoradnje, mnogi su se Matorusi do pre desetinu godina bavili i takozvanim čumakovanjem (kridžilukom). Tej zanat čumakovanje postao je u Ukrayini još pre dvesta godina a dobio je takav naziv od čume. Kako se ta opaka bolst vrlo često pojavljivala na jugu Rusije, rabadžije, koji su putovali u te predele, da bi se odrabili od te kužne bolesti, umakali su svoj veš u katran, sušili ga, oblačili neposredno na telo i tako se kretali na dugotrajno putovanje. Sada ma da čume, gotovo, i nema više, ali rabadžije su navikli na svoje odelo, i veruju, da ih tako ukatranje veš čuva na putu i od nečistoće i od nazeba.

U svojim košuljama, na prsima vezanim, neizbežnim čakširama, uvek ubrjaljanim smolom, kao pribogu kod naših Era, melanholički ozbiljni čumaci čine originalan tip Ukrajine. Oni se ne bave zemljoradnjem, jer im se njihov zanat više isplaćiva. Bilo je domaćina, koji su imali do šezdeset i više parova i tim su zanatom uvećavali svoje kapitale do desetine hiljada rubalja. Tih čumaka bilo je, gotovo, u svakom selu, a bilo je i takvih sela, čiji su stanovnici većinom bavili kridžilukom, kao npr. u srežovima bliže Kremenčugu a naročito Zolotonoskom. Opremljeni marljivo svoje vozove, ne zaboravivši da ponese i rezervnu osovinu, i točkove, i sekuru, s bakračem i domaćim namirnicama za ishranu na putu, čumak se kreće i to uvek u društvu ljudi iskušnih i okretnih, tako, da se obrazuje čitav karavan, koj izbira sebi i vodju — atamana. S obligativnim pvcem na kolima, umesto sata, i svežnjem kovilja, umesto barometra, vodja ide na čelu karavana, pokazujući put, određuje mesto za odmor, hrane, stoke i prenošiće. Kroz stepu vodi njihov put, u stepi noćivanju, u njihovu ručavaju i večeravaju: raspile vatru, skuvaju kašu — kačamak, ili proso sa mašču, uz to imaju pri ruci i suve ribe i time je gotova večera a volovi njihovim pasu na lejtini a češće i besplatnim

* Osjeće pravopis piščev.

poljima. I ta daleka putovanja čumaka, gotovo, ništa ne koštaju. Ako je pošao s praznim kolima, čumak se upućuje u kakvu trgovacku varoš, obično, gde je vašar, panadjur (Jarmarka), primi robu i s karavandom se kreće lagano u Krim, Odese, Taganrogu, ili na Don. Predvadži robu na mesto, čumak dobije novac i njime kupi na Krimu soli, a na Donu ribe za svoj račun. Ma kakva da je cena kupljenog robi na mestu, čumak će je prodati u svome kraju, na vašarima, gotovo dvojnom skuplje a ako je počne krčmiti, prodavati na sitno u selu — nesumnjivo će dobiti još i veću zaradu.

Uostalom, sprovedene željeznicne, odavno su već počele uveliko suzbijati ovaj stari maloruski zanat

U crnozemski basen spadaju gubernije: Podolska, Volinska, Kijevska, Černigovska, Poltavska, Harkovska, Kurska, Orlovска, Tambovska, Voronežska, Saratovska, Penzenska, Simbirska i Samarska. U prostranstvu svih ovih gubernija a zahvatavajući na jugu čak i delove susednih stepskih gubernija nalazi se teren crnozemski oko 140 milijuna hektara i on je mestično dubok do metra i po. To ogromno zemljiste nije ishranjivalo samo rusku imperiju, već su suviše količine izvozene i u zapadnu Evropu. A ni malo nije preterano kad se kaže, da bi pri boljoj i racionalnoj obradi taj prostor mogao hraniti celokupno stanovništvo Europe.

Razume se, da ovaj crnozemski basen i nije svuda podjednako plodan s obzirom na raznolikost klimatskih uslova, navodnjavanja, najniže zemljane slojeve i sastav zemljista. S tog gledišta taj ogromni prostor može biti podjelen u dva dela — liniju vododelnice između Dnjeprovog basena a s druge strane — Oke i Dona. Zapadni deo nalazi se pod uticajem Baltičkog mora, ima više kiša i tekućih voda, tako, da je na severu, u gubernijama Volinskoj i Černigovskoj suvišnost vlage pripomogla da se obrazuju blata i prostrane šume. Ogranci Karpata, koji toj zapadnoj polovini pridaju živopisnost i raznolikost, na celom ostalom prostranstvu čine granitnu podlogu, koja ne prepusta vodu i čini crnicu, koja na njoj leži, vlažnijom i zbog toga i plodnijom. Istočni, pak, deo crnozemnog prostranstva ima klimu potpuno kontinentalnu s čestim šumama leti, s mirazevima i mečavama zimi, — manje reka i krečnjakovu podlogu, koja se proteže od Volginskih gora, te ona saslušuje crnicu, koja se na njoj nalazi i ometa predovanje drveća. Za to se jug gubernija Voronežske, Saratovske i Samarske odlikuje savršeno stepskim karakterom.

M-v-je.

Put progresu

Sticaj okolnosti koje su prouzrokovani u Srbiji ratovi od 1912. godine do poslednjeg momenta evakuisanja, bacio je srpski prosvetni podmladak za nekoliko godina u nazadak. U prvom balkanskom ratu škole su pretvorene u bolnice, nastavnici upotrebljeni za vojne dužnosti na frontu ili u pozadini, a učenici ostavljeni da se sami, po ličnoj volji, prosvetno vaspitavaju. Tek što je svršen tal, došao je drugi balkanski rat, koji je isto tako štetno uticao na prosvetno razvijanje. Nisu se čestito bili od ranjenika i bolesnika ispraznile sve škole, a došao je poslednji, svetski rat. On je uneo kulminaciju haosa u prosvetni rad Srbije. Pored školskog nerada došlo je nešto još go-

re: najstarije dječake generacije, počevši od univerzitetske omištaine, uzimajuće su u vojsku. Docnije, u momentima krize, za isti cilj vrbovani su i gimnaziski učenici. Kao starešine boračkih jedinica, mnogi su rasejali svoja mladeta po razbojističima raznih ratnih pozorišta. Tako su, pre vremena, sahranjeni mnogi umovi, koji bi u svome zielom dobu mogli biti korisni ne samo svome društvu, državi, već verovatno i čovečanstvu.

Tako je bilo u Srbiji sa prosvetom poslednjih, ratnih godina, do evakuacije srpskih trupa.

Osvitkom nastupajućeg proleća, početkom sadašnjeg meseca marta, otvara se jasniji horizont prosvetnoj omladini u području carsko i kraljevske glavne vojne gubernije u Srbiji.

Pored već ranije uspostavljenog rada osnovnih škola na zaposnutoto teritoriji, koje su u dovoljnom broju zastupljene, i dve gimnazije u Beogradu, čija je organizacija zasnovana na pravilnoj funkciji, otvaraju se još šest novih prosvetnih ustanova. To tu: trgovacka akademija u Beogradu, i realne gimnazije u Kragujevcu, Valjevu, Kruševcu, Užicu i Šapcu.

Blagovremenim službenim saopštenjem otvaranje trgovacke akademije u Beogradu određeno je za 1. mart a upis učenika za 27. i 28. februar ove godine. Školske prostorije su u ranijoj zgradbi beogradске opštine, Vatrogasnica ulica 12, za čije uređenje ima da se postara opština. Nastavni program ima se kretati u obimu nastave ranije srpske državne trgovacke akademije u Beogradu, čija je organizacija zasnovana na pravilnoj funkciji, otvaraju se još šest novih prosvetnih ustanova. To tu: trgovacka akademija u Beogradu, i realne gimnazije u Kragujevcu, Valjevu, Kruševcu, Užicu i Šapcu.

Blagovremenim službenim saopštenjem otvaranje trgovacke akademije u Beogradu određeno je za 1. mart a upis učenika za 27. i 28. februar ove godine. Školske prostorije su u ranijoj zgradbi beogradске opštine, Vatrogasnica ulica 12, za čije uređenje ima da se postara opština. Nastavni program ima se kretati u obimu nastave ranije srpske državne trgovacke akademije u Beogradu, čija je organizacija zasnovana na pravilnoj funkciji, otvaraju se još šest novih prosvetnih ustanova. To tu: trgovacka akademija u Beogradu, i realne gimnazije u Kragujevcu, Valjevu, Kruševcu, Užicu i Šapcu.

Ako bi se prijavilo najmanje petnaest učenika i učenica za treći razred, onda se i on imat će otvoren. U protivnom slučaju otvaranje ovog razreda odlaze se za iduću godinu. Učenici sa svršenom tri razreda akademije mogu se privatno spremati i na kraju ove školske godine polagati ispite trećeg razreda. Za vreme spremanja moraju, zarad prakse, biti zaposleni u trgovackim ili bankarskim poduzećima. Radi toga imaju se prijaviti akademiji do kraja aprila ove godine.

Što se tiče gimnazija, otvaranje broja razreda predviđeno je prema brojnim odnosima naseljenosti stanovnika. Tako se u Kragujevcu otvara osmorazredna, u Valjevu, Kruševcu i Užicu šestorazredna, a u Šapcu gimnazija sa onolikom razreda, koliko uslovljeni broj učenika bude odgovorio prilikom prijavljivanja i upisa. Petnaest učenika je najminimalniji broj jednog razreda.

Ako bi se prijavilo najmanje petnaest učenika i učenica za treći razred, onda se i on imat će otvoren. U protivnom slučaju otvaranje ovog razreda odlaze se za iduću godinu. Učenici sa svršenom tri razreda akademije mogu se privatno spremati i na kraju ove školske godine polagati ispite trećeg razreda. Za vreme spremanja moraju, zarad prakse, biti zaposleni u trgovackim ili bankarskim poduzećima. Radi toga imaju se prijaviti akademiji do kraja aprila ove godine.

Što se tiče gimnazija, otvaranje broja razreda predviđeno je prema brojnim odnosima naseljenosti stanovnika. Tako se u Kragujevcu otvara osmorazredna, u Valjevu, Kruševcu i Užicu šestorazredna, a u Šapcu gimnazija sa onolikom razreda, koliko uslovljeni broj učenika bude odgovorio prilikom prijavljivanja i upisa. Petnaest učenika je najminimalniji broj jednog razreda.

Ako bi se prijavilo najmanje petnaest učenika i učenica za treći razred, onda se i on imat će otvoren. U protivnom slučaju otvaranje ovog razreda odlaze se za iduću godinu. Učenici sa svršenom tri razreda akademije mogu se privatno spremati i na kraju ove školske godine polagati ispite trećeg razreda. Za vreme spremanja moraju, zarad prakse, biti zaposleni u trgovackim ili bankarskim poduzećima. Radi toga imaju se prijaviti akademiji do kraja aprila ove godine.

Ako bi se prijavilo najmanje petnaest učenika i učenica za treći razred, onda se i on imat će otvoren. U protivnom slučaju otvaranje ovog razreda odlaze se za iduću godinu. Učenici sa svršenom tri razreda akademije mogu se privatno spremati i na kraju ove školske godine polagati ispite trećeg razreda. Za vreme spremanja moraju, zarad prakse, biti zaposleni u trgovackim ili bankarskim poduzećima. Radi toga imaju se prijaviti akademiji do kraja aprila ove godine.

Ako bi se prijavilo najmanje petnaest učenika i učenica za treći razred, onda se i on imat će otvoren. U protivnom slučaju otvaranje ovog razreda odlaze se za iduću godinu. Učenici sa svršenom tri razreda akademije mogu se privatno spremati i na kraju ove školske godine polagati ispite trećeg razreda. Za vreme spremanja moraju, zarad prakse, biti zaposleni u trgovackim ili bankarskim poduzećima. Radi toga imaju se prijaviti akademiji do kraja aprila ove godine.

Ako bi se prijavilo najmanje petnaest učenika i učenica za treći razred, onda se i on imat će otvoren. U protivnom slučaju otvaranje ovog razreda odlaze se za iduću godinu. Učenici sa svršenom tri razreda akademije mogu se privatno spremati i na kraju ove školske godine polagati ispite trećeg razreda. Za vreme spremanja moraju, zarad prakse, biti zaposleni u trgovackim ili bankarskim poduzećima. Radi toga imaju se prijaviti akademiji do kraja aprila ove godine.

Ako bi se prijavilo najmanje petnaest učenika i učenica za treći razred, onda se i on imat će otvoren. U protivnom slučaju otvaranje ovog razreda odlaze se za iduću godinu. Učenici sa svršenom tri razreda akademije mogu se privatno spremati i na kraju ove školske godine polagati ispite trećeg razreda. Za vreme spremanja moraju

Traže se

Društvo Crvenoga Krsta u c. i k. vojnoj glavnoj guberniji za Srbiju poziva radi primanja novca niže imenovana lica, ako su u Beogradu da se javi lično sa legitimacijom (priljavnim listom) inače da pošlu tačnu adresu i označe najbližu poštu, koja prima novac uputnicom.

Blagajniku Društva Crvenog Krsta u c. i k. vojnoj glavnoj guberniji u Srbiji g. dr. Marku T. Leku, prof. Dobratića ul. 16, svakog radnog dana od 2 i po do 4 i po satu poslige podne:

Broj 6875 Gjorgije Kostić, gimnaz., Pocerska 20; 6876 Dušan Stefanović, matur., Ratarska 54; 6877 Marija Višnjić, učen. VI. raz. gimnaz., Vojvode Milenka 6; 6878 Branislav Milićević, maturant, Vidinska 28; 6879 Dragi Trpković, učen. IV. raz. gimn., Smiljaniceva 63; 6880 Dragoljub Ubavkić, učen. III. raz. gimn., Nemanjinova 23; 6881 Milutin Ubavkić, učen. III. raz. gimn., Nemanjinova 23; 6882 Gjorgije Ubavkić, učen. I. raz. gimn., Nemanjinova 23; 6883 Tihomir Gjorgjević, učen. V. raz. gimn., Resavska 55; 6884 Ljubica Višnjić, učen. VIII. raz. gimn., Vojvode Milenka 6; 6885 Velibor Milošević, učen. IV. raz. gimn., Balkanska 42; 6886 Matija Milošević, učen. II. raz. gimn., Balkanska 42; 6887 Danica Gjurić, učen. VII. raz. gimn., Ratarska 15; 6888 Mihajlo Konstantinović, učen. III. raz. gimn., Topčiderska 7; 6889 Desanka Šaponjić, učen. VII. raz. gimn., Kr. Natalije 1; 6890 Steva Milojković, Saborna 74; 6891 Gjorgije Tasić, stud. prava, Vidinska 66; 6892 Zagorka Gjorgjević, maturant, Avakumova 2; 6893 Stanoje Sv. Ilić, apsolv. maturant, Mlatišumina 24; 6894 Mika Tadić, gimnaz., Makedonska 12; 6895 Vidosava Stojanović, stud. filozof., Studenička 11; 6896 Branko Čupić, maturant, Šumadijska 5; 6897 Milica Gjurić, gimnaz., Pivarska 16; 6898 Dragica Veličković, student, Stiška 37; 6899 Pavle Gregorić, maturant, Carigradska 12; 6900 Jelica Petrović, Kralja Milutina 92; 6901 Dušica Djaja, učen. I. raz. gimnaz., Topčičin Venac 7; 6902 Dešanka Stefanović, učen. V. raz. gimn., Topčičin Venac 7; 6903 Ilinka Velimirović, Balkanska 29; 6904 Borisav Mihajlović, učen. IV. raz. gimn., Landa-nova 46; 6905 Mara Pavlović, učen. VII. raz. gimn., Vidinska 28; 6906 Gjorgije Obradović, učen. IV. raz. gimn., Djušina 20; 6906/a. Stefanić Teodosijević, mat., Milošević 84; 6907 Aleksandar Dimitrijević, Vrtljarska 14; 6908 Leposava Stanković, mat. trg. škole, Kursulina 25; 6909 Nikola Branković, učen. III. raz. gimn., Gosp. Jovanova 3; 6910 Siniša Ostojić, učen. III. raz. gimn., Jevremova 3; 6911 Gjorgije Branković, učen. VI. raz. gimn., Gosp. Jovanova 3; 6912 Gjorgije Hadžinogić, učen. V. raz. gimn., Durmitorska 14; 6913 Borivoje Tanasićević, učen. V. raz. gimn., Knj. Ljubice 15; 6914 Aleksa Popović, učen. V. raz. gimn., Makenzijeva 67; 6915 Stanka Atanacković, učen. IV. raz. gimn., Šljivarska 32a; 6916 Jovanka Popović, učen. IV. raz. gimn., Donja Palilulска 9; 6917 Dimitrije M. Savić, učen. IV. raz. gimn. Gimnazijska 77; 6918 Milica Petrović, učen. III. raz. gimn., Gračanička 21; 6919 Jagoda Kostić, učen. V. raz. gimn., Braće Nedija 23; 6920 Živko Todorović, Topčiderska 13; 6921 Milentije Stanić, pravn., Ratarska 6; 6922 Danica Ječmenić, učen. VII. raz. gimn., Hadži Prodanova 5; 6923 Radojka Ječmenić, učen. V. raz. gimn., Hadži Prodanova 5.

Novčanu pomoć gore imenovanim šalje g. M. J. Pratić, stud. inž., predsjednik odbora studenata u Ženevi za pomaganje srpskih interniranih i zabiljenih studenata.

Grad i okolica

nevni kalendar

Danas je subota 2. marta, po starom 17. februara — Rimokatolički: Simplicije p.; pravoslavni: Teodor Tiron.

Casnička i činovnička kasina otvorena je početkom od 15 februara do 11 sati u noći.

C. i k. vojnički dom: Citaonica, soba za pisanje iigranje, kantina. Otvoreno od 7 sati izjutra do 9 sati uveče. Slobodan pristup svakome vojniku.

Kineografski: Vojni kin o u Kralja Milana ulici 58 (Koloseum); U 6 sati poslige podne predstava za vojnike, a u 8 sati uveče predstava za časlike. — C. i k. gradjan-ski kino na Terazijama br. 27 (Paris); U 5 sati poslige podne i u 7 sati uveče predstave za gradjanstvo.

Beogradski orion u zimskom pozorištu, prije Boulevard: Početak predstave 8 sati uveče.

Biblioteka za pozajmicu (Balkanska ulica br. 1, Hotel Moskva). Otvorena od 10—1 sat prije i od 3—7 sati poslige podne.

Noćna služba u ljekarnama: U sedmici od 24. februara do uključivo 2. marta držace u Beogradu noćnu službu ove ljekarne (apoteke): Dr. Pančić, Saborna ulica 77; Delić, Kneza Mihajla 1; Nikolić, Bitolijska ulica 2; Protić, Kralja Milana ulica 87.

Parobrodarski saobraćaj, 1. između Zemuna i Beograda. Red plovivde, koji važi od 20. januara do opoziva: Polazak iz Zemuna za Beograd u 5.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30 i 11.30 pr. podne te u 1.30, 2.30, 3.30, 4.30, 5.30, 6.30 i 7.30 poslige podne. — Polazak iz Beograda za Zemun: 7, 8, 9, 10, 11 i 12 sati prije podne, te u 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8 sati poslige podne. — II. između Zemuna i Pancsove. Red plovivde, koji važi od 26. januara do

dajne naredbe; Iz Zemuna za Pancsov u svakog dana u 6 sati ujutro i u 12 sati u podne. — Iz Pancsove za Zemun u: dnevno u 8.30 sati prije podne i 3 sati poslige podne. Brod koji saobraća između Zemuna i Pancsove i obratno ne pristaje u Beogradu. — III. između Beograda i Sapca, Polazak iz Beograda za Sabac svake srijede i subote u 7.30 sati u podne. Polazak iz Sapca za Beograd svakog četvrtka i ujednjom u 7.8. ujutro.

Vojno parlo toplo kupatilo u Car Dušanovoj ulici. — I. kupatilo u kadašima: a) Za vojne osobe otvoreno radnim danima od 7 sati prije podne do 5 sati poslige podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 $\frac{1}{2}$ sati u podne. — b) Za gradjanstvo radnim danima od 9 sati prije podne do 5 sati poslige podne, a nedjeljom i praznicima od 9 sati prije podne do 12 $\frac{1}{2}$ sati u podne. — 2. Parlo kupatilo za časnike i njihove činovnike otvoreno je utorkom, srijedom, petkom i subotom od 7 sati prije podne do 5 sati poslige podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 $\frac{1}{2}$ sati u podne. — Za građane i muških polova otvoreno je parno kupatilo ponedjeljkom i četvrtkom (ako u te dane ne pada kakav praznik) od 9 sati prije podne do 5 sati poslige podne. — Časnicima i njima ravnim činovnicima stoje na volju da se služe parnim kupatilom i u dane određene za gradjanstvo (ponedjeljkom i četvrtkom). Blagajna se zatvara radnim danima u 12 $\frac{1}{2}$ sati, a nedjeljom i praznicima u 12 sati u podne.

Pošjet bolesnika u bolnicama: U bolnici „Brčko“: od 2—4 sata poslige podne. U bolnici „Branić“: od 9.30—12 sati prije podne i od 2—4 sata poslige podne. — U c. i k. gradjanjskoj bolnici: utorak, četvrtak i nedjelja od 1—3 poslige podne.

Kužna u bolnici: Posjeta nije dozvoljena. Obaveštenja o bolesnicima dnevno od 11 do 12 sati prije podne na ulazu u bastu bolničke zgrade sa strane Vidinske ulice.

U mjesto pomena — za sirotinju i dom staraca.

Gospodja Antica Uzelac, priložila je u mjesto trogodišnjeg pomena svojoj majci Anki Ba bić, sirotinskom odjeljenju opštine grada Beograda svetu od 50.— kruna za beogradsku sirotinju, a 50.— kruna za dom sirotne djece i dom staraca i starica.

Dobrovoljni prilozni za beogradsku sirotinju.

Na ulaznicama za prvu i drugu predstavu „Ciganin“ preplatili su za beogradsku sirotinju a) u knjižari S. B. Cvijanovića za prvu predstavu gdje Jovanka K. Popović 70 K, g. Sjenicki 70 K, gdje Rosulek 20 K, gdje Horowitz 20 K, gdje Anka Petković 20 K, gosp. N. Popović 10 K, g. Lj. Cvetković 20 K, g. Bora Petrović 20 K, gdje Nata Smiljanić 10 K, g. Josif Levi 20 K, g. Sveta Jevđenijević 20 K, gosp. David Nahum 20 K, gosp. Lachert 20 K, gosp. Merovah 20 K, g. M. Munk 20 K, g. poručnik Filip Markotić 20 K, g. Stanojević, drvar 10 K, gdje Žanka Stokić 10 K, g. Moric Demaj 20 K, g. N. N. 10 K, g. Hochner 20 K, g. Blažić, poručnik 10 K, gdje Kosara Jovanović 9.20 K, g. stražmeistar Platzer 5 K. — Ukupno 494 K 20 helera; za drugu predstavu: gdje Jelena Petrović 10 K, Ruža Aleksić 10 K, Vuka Pavićević 10 K, g. Angelko Anđelković 20 K, gdje Desanka Petrović 10 K, gdje W. Feldmann 20 K, gdje Kosara Stojković 10 K, gdje Lena Pavlović 10 K, gdje Ida Todorović 10 K, gosp. Marijan Pavlović 20 K, gdje Zora Jeftić 10 K, gosp. Miloje Vojnović 10 K, g. N. N. 4 K — ukupno K 154. — b) u knjižari „Jug-Itok“ g. Mika Jensehna 9.80 K, g. Adolf Schuster 5 K, g. Dragoljub Stojanović 5 K, g. Mandilović 9.80 K, g. Moric-Demaj 19.80 K, g. Bora Davidović 9.80, g. Salomon Mošić 9.80 K, g. Manojlović 9.80 K, g. Radović 9.80 K, g. Mika Stefanović 12 K. — Ukupno 100 K i 60 helera. Svega 2 gornjih 748 K 80 helera. — Plemenitim darivaocima u ime beogradske sirotinje hvala i od Boga plata!

Čisti prihod dobrotvorne predstave u korist akcije za ratne kuhinje.

Druga dobrotvrerna predstava u korist akcije za ratne kuhinje, koje stoje pod protektoratom Njezinog Veličanstva carice i kraljice Zite, donjela je 3058.60 kruna čistog prihoda.

Vojno-ljekarsko veče.

Danas se u 6 sati poslige podne u hirurškom odjeljenju pričuvne bolnice „Brčko“ drži 6. vojno-ljekarsko veče sa već javljenim rasporedom. Predsjedava stožerni liječnik dr. F. Zinser. — Gosti dobro došli!

U spomen ratnika.

Da bi se doalo vidnog izraza u ocjeni zasluga palih boraca prilikom zauzeća Beograda, u projektu je izrada jednog spomenika, koji će se podići na dunavskom kraju, na zemljištu ranije Prometne Banke.

Spomenik će biti od mermara, a visine do dva metra.

Proljetni dani.

Poslije kratkovremene studeni, nastali su od prekuće topli, lijepi proljetni dani.

Blagotvornost ovih lijepih dana već se počela da iskoristi, naročito pripremnim radovima gradinarkim i na njivama, radi preoravanja i zastavljanja zemljišta.

Jedna četvrtdesetgodisnjica.

Pišu nam iz Zemuna: Ovi dan je mojševske žensko udruženje održalo je 24. februara svoju redovnu glavnu skupštinu, u kojoj je svojom predsjednicom gospođa Roza Sonnenfeld poverom četvrtdesetgodisnjice njzinog za učnog rukovodstva. — Polazak iz Beograda za Zemun: 7, 8, 9, 10, 11 i 12 sati prije podne, te u 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8 sati poslige podne. — II. između Zemuna i Pancsove. Red plovivde, koji važi od 26. januara do

slijednici iznijete su i stavljeni u zapisnik njezine zasluge oko osnivanja i razvitka tega udruženja, a ujedno je svećarka izabrana za doživotnu počasnu predsjednicu. Gospodja Hanna Brandeis predala joj je uz sređene reči počasnu diplomu, izradenu umjetnički od profesora Bedenka; glavni ratnik dr. Urbach je posvetio riječi priznaju njezine djelatnosti; predsjednik mojševske vjeroispovjedne opštine dr. L. Brandeis pozdravio ju je u ime opštine, M. Sasson u ime Španjolaca, a J. Tanczos za Chevra Kadiš. U ime svećarka zablagodario je njezin sin poručnik-auditör dr. S. Sonnenfeld tronutim riječima za počasti toga dana. Svećarka je, koja je još pri dohom zdraviju, ponovo izabrana za redovnu predsjednicu.

Izdavanje karti za brašno za mjesec mart.

Kotarevi opštine grada Beograda otpočeli su od 26. prošlog mjeseca izdavati gradjanstvu potrošačke listove za brašno za mjesec mart. Izdavanje se vrši po ulicama, to jest svakoga dana samo izvjesne ulice dobijaju istoga dana potrošačke listove, drugoga dana druge ulice i tako dalje. Tako dana, 2. ovog mjeseca moćiće dobiti hlebne karte gradjanstvo iz ovih ulica:

I. kotar.

Iz ulice: Dubljanske, Senjske, Krajinske i Bojanove;

II. kotar.

Iz ulice: Mlatišumine, Kopaoničke i Spojne;

III. kotar.

Iz ulice: Studeničke, Nemanjine, Miloša Velikog i Balkanske;

IV. kotar.

Iz ulice: Miloša Pocerca, Vojvode Milenka i Bolničke;

V. kotar.

Iz ulice: Kameničke, Prizrenske, Zeleni Venac, Jug Bogdanove, Kralja Milana i Javorске;

VI. kotar.

Iz ulice: Ružine, Kosačine, Trojanske, Zmajia od Noćaja, Kratke i Zmajeve;

VII. kotar.

Iz ulice: Bačvanske, Kapetan Milićine, Kničaninove i Pančićeve;

VIII. kotar.

Iz ulice: Senjanina Ive, Vršačke, Pančevačke i Plavnarske;

IX. kotar.

Iz ulice: Takovske, Karaburme i Orobljanske;

X. kotar.

Iz ulice: Ružine, Simine i Skopljanske;

XI. kotar.

Iz ulice: Bitoljske, Vladeteline i Tašmajdan;

XII. kotar.

Iz ulice: Petraljičke, Ojevgijske i Veljkove;

XIII. kotar.

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . . 10 helera
 Pripisano: Petna jednog milimetar, retka (70 mm široko) staje . . . . . 40 helera
 Bilješke: Petna jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
 Mali oglasniku Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

: MALI OGLASI :
PRIMAJU SE KNEZ MIHAJLOVA UL. 38

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . . 10 helera
 Pripisano: Petna jednog milimetar, retka (70 mm široko) staje . . . . . 40 helera
 Bilješke: Petna jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
 Mali oglasniku Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

Dentista F. B. Brill
— Beograd —
Makedonska ulica broj 5.
(do pošte)
„Amerik. specijalist“

"ZUBE" veštacke u zlatu i u kaučuku samo se u mome atelje izrađuju po najboljem originalnom američkom sistemu. Primam od 8—12 i 26.

Kupovine i prodaje.

Klavir ili pijanino
Želite ih kupiti ili najmít. —
Ponude pod „klavir 789“ na upravu lista. 1113-2

Baskete,
bukove, breslovi i sve ostale vrste ivrdova drveta, kupuje i plaća po dnevnoj cijeni najbolje stolarska radionica Ilie i Jug, Kralja Aleksandra ul. br. 1. 35379-2

Ženske cipele
platke i duboke, odlične, prednati materijal, br. 34—38. Povoljne cijene. Na par i na više, Radnja Kralja Aleksandra ulica 10. 35020-5

Kupujem
stare knjige, biblioteke i knjižnice po najboljoj cijeni. Antikvarnica S. Debeljević, Makedonska ulica 26. 35380-2

Razno.
Ana M. Novaković, časovničar,
Beograd, Balkanska ul. 32, dobila je svu forniture i slata za časovničare, poručbine prima i izvršuje odmah. 35387-8

Kase, dobro dočuvane,
Nr. 1, 2, 3, kupujem. Djoko K. Vasiljević, trg., Knez Mihaelova 46. 35341-2

Traži se
za kupovinu jedno dobro očuvana šivača mašina, i to odmah. Javili administraciji ovog lista pod znakom „Mašina 788“. 35346

Prodaje se
jedna trpezarija dobro očuvana, i veliki pirotski čimlji, Kosančićev venac 3. 35351

Na prodaju
i par cipela br. 41 muški, 1 ženski kaput, 1 frak i prsluk, 1 grudnjak, u kafani „Bell Orso“, Kr. Milana ul. br. 114. 35414-2

Prodaje se
jedan nov frak. Za adresu uplatiti u oglašnom odjeljenju lista pod znakom „Nov 785“. 35408

Pro uje se
i par kamansi, kao i jedno cijelno odjelo. Pobliže uplatiti u Makenzijevoj listi br. 21. 35413-2

Traži se
edenik (Elsken) na prodaju ili pod krtku. Ponude slati administraciji lista pod znakom „Ledenik 796“. 35410-2

Namještenja.
Jedan učenik
i jedan mladić momak traži se u radnji kod Hugo Feigla, Knez Mihaelova ul. br. 30. 35348

Sitarških
sposobnih radnika i učenika potrebljuju odinah. Zarada dobra i stalna.

Mati A. Isailović, sitar
35418-3 Vatrogasnica 11.

Tražim
domaćicu. Živim na poljskom imanju blizu Beograda. Za adresu uplatiti u administraciju lista, pod znakom „Domaćica 794“. Penzioner. 35403-8

Traži se
služavku, djevojku ili ženu koja zna nešto kuvari. Treba da se javi između 2 i 3 sata poslije podne u kući Knez Mihaelova ulica 33, II. sprat.

Traži se
vinogradar sa ženom ili sam, a slučaju žena bez dece. Javiti se u Kosmajsku ulici 7. 35319-3

Mode Salon
Elle Pokhář-Kluké nalazi se Vatrogasnica ul. br. 8, I. potrebuje više veštih radenica. Prijava i učenice. 35330-3

Tražim
dobru djevojku ili ženu za savkuveni posao. Porodica mala, plita dobra. Javili se može svakog dana, Jovanova ul. br. 34. Beograd. 35335-3

Traži se
djevojka, koja bi imala volje stupiti u bolju solidnu tamburšku kapelu. Svratiti ne treba da zna, jer ćemo je nascititi. Glavno je, da ima ugoden glas. Uplati kod: kapelinika Marša, Pivarska ul. 5, od 9 sati u jutru do 4 sata poslije podne. 35393-3

Traži se
služavku, gospodja ili djevojku, za dvoje. Za adresu uplatiti u administraciju ovoga lista pod znakom „L 791“. 35378-8

Stanovi.

Izdaje se zasebna kuća u Kapetan Mišinu ul. br. 23. 35390 4

Zurije Perić.

trgovac iz Aleksandrova, traži stan sa hranom za svoga sina, džaka trgovачke akademije, sa odgovarajućom platom. Za godbu javiti se njemu lično u hotel Makedonij. 35392-4

Traži se

mebliran stan u blizini Knjeginske Ljubice ulice. Ponude slati administraciji lista pod znakom „Stan 797.“ 35417-4

Stan

u sredini varoši, traži ovađajni ljevak, Jevremova 61. 35387

Razno.

Ana M. Novaković, časovničar,
Beograd, Balkanska ul. 32, dobila je svu forniture i slata za časovničare, poručbine prima i izvršuje odmah. 35387-8

KORESPONDENCIJA.

Jovanu Premoviću, Geneva, Molim Vas da dostavite ovaj napis momu zetu g. Davudu Levu, pešadijskom kapetanu, gdje se nalazi, našto Vam unaprijed blagodarim. Dragi zete, prilikom moje operacije u Beče, tvotu su mi žena i djeci bili jedni posjetioči, i ponude doneli, livala im. Krv nije voda. Molim Vas Bogu da se ovaj krvavi rat svrši, da dodješ da pa vidis rođa tvoga ploda, koji je sa rašireni rukama očekuje, da vidiš odraslih, solidnih i vaspitnih, sa kojima imaš da se dišiš. Oni retko primaju tvoja pisma i pomoć novčanu, i ako ti i oni često pišu. Poždravljaju te tvoj šarak Andjelko Tijatčak, Jagodina. 35361-8

Jovanu Premoviću, Geneva, za g. Velju Ž. Ačimovića, poslovnu svačinu postojačima srađujućim vescim bračnu vezu i želim svaku sreću. Radujem se ne manje već da je to moj Nina učinio. Znam da je stara gospodina puna zadovoljstva, što vas vidi sretna, jer to je najveća želja bila. G-dji ljudi ruku. Niši savetuje da od vas primer uzme, a mlađencima Šalje mnogo lepih želja, uvek Iskrena vam poštovateljka Jov. Hadži-Starevićeva, Resavska 45. 35397-8

Jovanu Premoviću, Geneva, Molim Vas izveštaj o momu mu Milenku Lakićeviću, administrativnom činovniku, koji je invalid upućen u Švačarsku i javio se pre 7 mjeseci, koncem augusta 1917, rue Berglassesse N° 7, Geneva. Molim Vas g. Premoviću, izveštite me tačno da li živi i da mi se javi tačnom adresom i da mi posluže što prije novac, jer mi je od preke potrebe. Njega mnogo pozdravlja, a vama unaprijed blagodari Savka Lakićević, Mačvanska 10, Beograd. 35388-8

Jovanu Premoviću, Geneva, Molijavam vas, da obavijestite putem ovih novina g-dju A. Erbežnik, gdje se nalazi njen muž Vladimir, profesor ekonomije škole u Sapcu a posle u Prizrenu, koji se javio poslednji put koncem decembra 1915. iz Skadra. Javite mi molim vas, da su mu žena i djeca zdrava i mole da mi pošalje novaca na istu adresu, na koju je već dva puta slao. Evgenija Vojnović, učiteljica v. ž. Š. Kraljević Natalije ul. 27. 35394-8

Jovanu Premoviću, za go spodina Milutina Ajdačića, Šefu monopola duvana, Geneva. Najpokorne je vas molim, da se zauzmete, da mi se pošalje pomoć kao radenici monopola duvana. Poslednji platu sam primila u septembru mjeseca 1915. god, a sada se ne nazalam sa familijom u oskudici, bez oca i bez ikakvih sredstava. Zato vas molim, parodite da mi se što skorije pošaće, na čemu vam ostaje zahvalna. Mara Najdanović, Sindjeljevića ul. br. 13, Beograd. 35388-8

Jovanu Premoviću, za go spodina Miltutina Ajdačića, Šefu monopola duvana, Geneva. Najpokorne je vas molim, da se zauzmete, da mi se pošalje pomoć kao radenici monopola duvana. Poslednji platu sam primila u septembru mjeseca 1915. god, a sada se ne nazalam sa familijom u oskudici, bez oca i bez ikakvih sredstava. Zato vas molim, parodite da mi se što skorije pošaće, na čemu vam ostaje zahvalna. Mara Najdanović, Sindjeljevića ul. br. 13, Beograd. 35388-8

Jovanu Premoviću, za go spodina Miltutina Ajdačića, Šefu monopola duvana, Geneva. Najpokorne je vas molim, da se zauzmete, da mi se pošalje pomoć kao radenici monopola duvana. Poslednji platu sam primila u septembru mjeseca 1915. god, a sada se ne nazalam sa familijom u oskudici, bez oca i bez ikakvih sredstava. Zato vas molim, parodite da mi se što skorije pošaće, na čemu vam ostaje zahvalna. Mara Najdanović, Sindjeljevića ul. br. 13, Beograd. 35388-8

Jovanu Premoviću, za go spodina Miltutina Ajdačića, Šefu monopola duvana, Geneva. Najpokorne je vas molim, da se zauzmete, da mi se pošalje pomoć kao radenici monopola duvana. Poslednji platu sam primila u septembru mjeseca 1915. god, a sada se ne nazalam sa familijom u oskudici, bez oca i bez ikakvih sredstava. Zato vas molim, parodite da mi se što skorije pošaće, na čemu vam ostaje zahvalna. Mara Najdanović, Sindjeljevića ul. br. 13, Beograd. 35388-8

Jovanu Premoviću, za go spodina Miltutina Ajdačića, Šefu monopola duvana, Geneva. Najpokorne je vas molim, da se zauzmete, da mi se pošalje pomoć kao radenici monopola duvana. Poslednji platu sam primila u septembru mjeseca 1915. god, a sada se ne nazalam sa familijom u oskudici, bez oca i bez ikakvih sredstava. Zato vas molim, parodite da mi se što skorije pošaće, na čemu vam ostaje zahvalna. Mara Najdanović, Sindjeljevića ul. br. 13, Beograd. 35388-8

Jovanu Premoviću, za go spodina Miltutina Ajdačića, Šefu monopola duvana, Geneva. Najpokorne je vas molim, da se zauzmete, da mi se pošalje pomoć kao radenici monopola duvana. Poslednji platu sam primila u septembru mjeseca 1915. god, a sada se ne nazalam sa familijom u oskudici, bez oca i bez ikakvih sredstava. Zato vas molim, parodite da mi se što skorije pošaće, na čemu vam ostaje zahvalna. Mara Najdanović, Sindjeljevića ul. br. 13, Beograd. 35388-8

Jovanu Premoviću, za go spodina Miltutina Ajdačića, Šefu monopola duvana, Geneva. Najpokorne je vas molim, da se zauzmete, da mi se pošalje pomoć kao radenici monopola duvana. Poslednji platu sam primila u septembru mjeseca 1915. god, a sada se ne nazalam sa familijom u oskudici, bez oca i bez ikakvih sredstava. Zato vas molim, parodite da mi se što skorije pošaće, na čemu vam ostaje zahvalna. Mara Najdanović, Sindjeljevića ul. br. 13, Beograd. 35388-8

Jovanu Premoviću, za go spodina Miltutina Ajdačića, Šefu monopola duvana, Geneva. Najpokorne je vas molim, da se zauzmete, da mi se pošalje pomoć kao radenici monopola duvana. Poslednji platu sam primila u septembru mjeseca 1915. god, a sada se ne nazalam sa familijom u oskudici, bez oca i bez ikakvih sredstava. Zato vas molim, parodite da mi se što skorije pošaće, na čemu vam ostaje zahvalna. Mara Najdanović, Sindjeljevića ul. br. 13, Beograd. 35388-8

Jovanu Premoviću, za go spodina Miltutina Ajdačića, Šefu monopola duvana, Geneva. Najpokorne je vas molim, da se zauzmete, da mi se pošalje pomoć kao radenici monopola duvana. Poslednji platu sam primila u septembru mjeseca 1915. god, a sada se ne nazalam sa familijom u oskudici, bez oca i bez ikakvih sredstava. Zato vas molim, parodite da mi se što skorije pošaće, na čemu vam ostaje zahvalna. Mara Najdanović, Sindjeljevića ul. br. 13, Beograd. 35388-8

Jovanu Premoviću, za go spodina Miltutina Ajdačića, Šefu monopola duvana, Geneva. Najpokorne je vas molim, da se zauzmete, da mi se pošalje pomoć kao radenici monopola duvana. Poslednji platu sam primila u septembru mjeseca 1915. god, a sada se ne nazalam sa familijom u oskudici, bez oca i bez ikakvih sredstava. Zato vas molim, parodite da mi se što skorije pošaće, na čemu vam ostaje zahvalna. Mara Najdanović, Sindjeljevića ul. br. 13, Beograd. 35388-8

Jovanu Premoviću, za go spodina Miltutina Ajdačića, Šefu monopola duvana, Geneva. Najpokorne je vas molim, da se zauzmete, da mi se pošalje pomoć kao radenici monopola duvana. Poslednji platu sam primila u septembru mjeseca 1915. god, a sada se ne nazalam sa familijom u oskudici, bez oca i bez ikakvih sredstava. Zato vas molim, parodite da mi se što skorije pošaće, na čemu vam ostaje zahvalna. Mara Najdanović, Sindjeljevića ul. br. 13, Beograd. 35388-8

Jovanu Premoviću, za go spodina Miltutina Ajdačića, Šefu monopola duvana, Geneva. Najpokorne je vas molim, da se zauzmete, da mi se pošalje pomoć kao radenici monopola duvana. Poslednji platu sam primila u septembru mjeseca 1915. god, a sada se ne nazalam sa familijom u oskudici, bez oca i bez ikakvih sredstava. Zato vas molim, parodite da mi se što skorije pošaće, na čemu vam ostaje zahvalna. Mara Najdanović, Sindjeljevića ul. br. 13, Beograd. 35388-8

Jovanu Premoviću, za go spodina Miltutina Ajdačića, Šefu monopola duvana, Geneva. Najpokorne je vas molim, da se zauzmete, da mi se pošalje pomoć kao radenici monopola duvana. Poslednji platu sam primila u septembru mjeseca 1915. god, a sada se ne nazalam sa familijom u oskudici, bez oca i bez ikakvih sredstava. Zato vas molim, parodite da mi se što skorije pošaće, na čemu vam ostaje zahvalna. Mara Najdanović, Sindjeljevića ul. br. 13, Beograd. 35388-8

Jovanu Premoviću, za go spodina Miltutina Ajdačića, Šefu monopola duvana, Geneva. Najpokorne je vas molim, da se zauzmete, da mi se pošalje pomoć kao radenici monopola duvana. Poslednji platu sam primila u septembru mjeseca 1915. god, a sada se ne nazalam sa familijom u oskudici, bez oca i bez ikak